

POLSKI ZWIĄZEK DZIAŁKOWCÓW

STATUT

POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

Weryfikacja w świetle ustawy z 13 grudnia 2013 roku o rodzinnych ogrodach działkowych

**uchwalony przez
VII Krajowy Zjazd Delegatów
Polskiego Związku Działkowców
w dniu 6 kwietnia 2006 roku
ze zmianami wprowadzonymi przez
VIII Krajowy Zjazd Delegatów
Polskiego Związku Działkowców
w dniu 9 grudnia 2007 roku
oraz IX Krajowy Zjazd Delegatów
Polskiego Związku Działkowców
w dniu 17 grudnia 2011 roku**

Warszawa, 2011 roku

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Polski Związek Działkowców, zwany dalej „PZD”, jest ogólnopolską, samodzielną i samorządną organizacją społeczną powołaną do reprezentowania i obrony praw i interesów swych członków.

2. (utracił moc)

3. PZD opiera swoją działalność na pracy społecznej członków; do prowadzenia swych spraw może zatrudniać pracowników.

§ 2

1. Terenem działania PZD jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Siedzibą PZD jest miasto stołeczne Warszawa.
3. PZD ma prawo używać własnego godła, hymnu, sztandarów, odznak i pieczęci.

§ 3

1. PZD posiada osobowość prawną.
2. PZD działa poprzez swoje organy ustanowione (-) niniejszym statutem.
3. Jednostki organizacyjne PZD korzystają z osobowości prawnej PZD w ramach uprawnień i odpowiedzialności określonych niniejszym statutem.

§ 4

PZD może być członkiem innych organizacji krajowych i zagranicznych o pokrewnych celach i zadaniach.

§ 5

1. Użyte w niniejszym statucie określenia oznaczają:

- 1) ustawa – ustawę (-) o rodzinnych ogrodach działkowych (-),
- 2) ROD – rodzinny ogród działkowy,
- 3) przepisy związkowe – postanowienia uchwał organów PZD, w tym statutu PZD i regulaminu ROD,
- 4) organy zarządzające – zarząd ROD, okręgowy zarząd (jego prezydium) i Krajową Radę (jej prezydium),
- 5) przydział działki - ustanowienie prawa (-) do (-) działki (-),
- 6) osoba bliska – współmałżonek, dzieci, rodzice, wnuki, rodzeństwo i ich dzieci [+ przysposobieni],
- 7) głosy - głosy "za", "przeciw" lub "wstrzymujące się" oddane podczas głosowania w sposób zgodny ze statutem,
- 8) zwykła większość – więcej głosów oddanych „za” niż „przeciw”,
- 9) bezwzględna większość - więcej niż połowa głosów oddanych „za”.

2. Organami wyższego stopnia w rozumieniu niniejszego statutu są:

- 1) w stosunku do walnego zebrania ROD (konferencji delegatów) i okręgowego zjazdu delegatów – odpowiednio właściwy terytorialnie okręgowy zarząd i Krajowa Rada,
- 2) w stosunku do zarządu ROD i okręgowego zarządu – odpowiednio właściwy terytorialnie okręgowy zarząd (jego prezydium) i Krajowa Rada (jej prezydium),
- 3) w stosunku do komisji rewizyjnej ROD i okręgowej komisji rewizyjnej – odpowiednio właściwa terytorialnie okręgowa komisja rewizyjna i Krajowa Komisja Rewizyjna,
- 4) w stosunku do komisji rozjemczej ROD i okręgowej komisji rozjemczej – odpowiednio właściwa terytorialnie okręgowa komisja rozjemcza i Krajowa Komisja Rozjemcza.

ROZDZIAŁ II

Cele i zadania PZD

§ 6

Celem PZD jest:

- 1) rozwój ROD w sposób zapewniający jego członkom i ich rodzinom aktywny wypoczynek i możliwość prowadzenia upraw ogrodniczych przede wszystkim na własne potrzeby,
- 2) przywracanie społeczności i przyrodzie terenów zdegradowanych,
- 3) ochrona środowiska przyrodniczego,
- 4) podnoszenie standardów ekologicznych otoczenia,
- 5) kształtowanie zdrowego otoczenia człowieka,
- 6) ochrona składników przyrody,
- 7) poprawa warunków bytowych społeczności miejskich.

§ 7

Do podstawowych zadań PZD należy:

- 1) propagowanie idei ogrodnictwa działkowego w społeczeństwie, a szczególnie wszechstronnego znaczenia ROD dla rodzin działkowców i mieszkańców miast oraz racjonalnego wykorzystania gruntów miejskich,
- 2) działanie na rzecz wszechstronnego rozwoju ogrodnictwa działkowego,
- 3) zakładanie, zagospodarowywanie i prowadzenie ROD,
- 4) inicjowanie i współdziałanie w prowadzeniu badań z zakresu ogrodnictwa i wdrażanie ich wyników w ROD,

- 5) wszechstronne działanie na rzecz ochrony przyrody i środowiska,
- 6) organizowanie i udzielanie pomocy oraz poradnictwa w zagospodarowaniu działek i prowadzeniu upraw ogrodniczych,
- 7) propagowanie wiedzy ogrodniczej, zwłaszcza poprzez szkolenia i prowadzenie działalności wydawniczej,
- 8) prowadzenie działalności społecznej, wychowawczej, wypoczynkowej, rekreacyjnej i innej na rzecz członków PZD, ich rodzin oraz społeczności lokalnych,
- 9) współpraca z samorządami terytorialnymi, administracją rządową, organizacjami społecznymi i zawodowymi oraz przedsiębiorcami i innymi instytucjami w zakresie realizacji swoich celów,
- 10) podejmowanie innej działalności, zmierzającej do stałego rozwoju ROD.

ROZDZIAŁ III

Członkowie PZD – prawa i obowiązki

Rodzaje członkostwa

§ 8

Członkostwo w PZD jest otwarte dla wszystkich, bez względu na narodowość, rasę, płeć, religię, język, pochodzenie społeczne i etniczne lub poglądy polityczne.

§ 9

1. Członkami PZD mogą być:
 - 1) osoby fizyczne pełnoletnie, zamieszkałe na stałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 2) osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej.
2. Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej mogą być jedynie członkami wspierającymi PZD.

§ 10

Członkowie PZD dzielą się na:

- 1) członków zwyczajnych,
- 2) członków wspierających.

Członkowie zwyczajni

§ 11

1. Członkiem zwyczajnym jest osoba fizyczna będąca użytkownikiem działki w ROD.
2. (utracił moc).

§ 12

1. Osoba ubiegająca się o członkostwo zwyczajne składa pisemne oświadczenie woli o chęci przystąpienia do PZD. Oświadczenie to składa się w postaci

deklaracji członkowskiej według wzoru ustalonego przez Prezydium Krajowej Rady.

2. Współmałżonek członka zwyczajnego może ubiegać się o członkostwo zwyczajne.

§ 13

1. Przyjęcia w poczet członków zwyczajnych w ROD następuje na mocy uchwały zarządu ROD.
2. Przyjęcia w poczet członków zwyczajnych w nowym ROD następuje na mocy uchwały prezydium okręgowego zarządu.

§ 14

Członek zwyczajny ma prawo:

- 1) brać udział w walnym zebraniu ROD,
- 2) wybierać i być wybieranym do organów PZD,
- 3) uzyskiwać informacje o działalności PZD,
- 4) zwracać się do organów PZD o ochronę swoich praw i interesów w zakresie członkostwa w PZD i użytkowania działki w ROD,
- 5) występować z wnioskami i postulatami do organów PZD,
- 6) składać odwołania od uchwał i orzeczeń organów PZD bezpośrednio dotyczących jego osoby,
- 7) brać udział w posiedzeniu organu PZD, na którym podejmowana jest uchwała dotycząca jego osoby w pierwszej instancji, zabierać głos i składać wyjaśnienia na takim posiedzeniu,
- 8) pierwszeństwa w uzyskaniu prawa do działki w odtwarzanym lub istniejącym ROD w przypadku likwidacji ROD, w którym dotychczas użytkował działkę,
- 9) pierwszeństwa przy zamianie działki w tym samym lub innym ROD,
- 10) korzystać z urządzeń i obiektów ROD,
- 11) (utracił moc),
- 12) (utracił moc),
- 13) do odszkodowania za mienie na działce stanowiące jego własność w przypadku likwidacji ROD lub jego części, na której użytkował działkę,
- 14) korzystać z poradnictwa związkowego w zakresie zagospodarowania działki i upraw ogrodniczych,
- 15) wglądu w dokumentację dotyczącą jego członkostwa i prawa użytkowania działki,
- 16) ustanawiania opiekuna na czas określony regulaminem ROD,
- 17) do niezakłóconego korzystania z działki.

§ 15

1. Członek zwyczajny ma obowiązki:

- 1) przestrzegać ustawę, niniejszy statut oraz wydane na jego podstawie uchwały organów PZD,
- 2) przestrzegać zasad współzycia społecznego,

- 3) dbać o dobre imię PZD i polskiego ogrodnictwa działkowego,
 - 4) użytkować przydzieloną mu działkę zgodnie z regulaminem ROD,
 - 5) działać w interesie PZD i jego członków,
 - 6) brać czynny udział w życiu PZD,
 - 7) uiszczać składkę członkowską do 31 maja danego roku oraz opłaty uchwalone przez uprawnione niniejszym statutem organy PZD w terminie przez nie ustalonym, a w przypadku zwłoki - wraz z obowiązującymi odsetkami ustawowymi,
 - 8) aktualizować dane osobowe i adres do korespondencji,
 - 9) otaczać opieką mienie PZD.
2. Członek PZD nie ma prawa zmieniać przeznaczenia działki w ROD, naruszać jej granic, ani prowadzić na niej działalności gospodarczej.
 3. Członek PZD odpowiada za szkody wyrządzone przez siebie, członków rodziny i osoby wprowadzone przez niego na teren ROD i jest zobowiązany do pokrycia poniesionych z tego powodu strat przez PZD lub przez członka PZD.

Członkowie wspierający

§ 16

Członkiem wspierającym może być osoba prawna deklarująca wspieranie celów i zadań PZD poprzez udzielanie pomocy finansowej lub rzeczowej na rzecz wybranej jednostki organizacyjnej PZD.

§ 17

1. Ubiegający się o członkostwo wspierające składa pisemne oświadczenie woli o chęci przystąpienia do PZD. Oświadczenie to składa się w postaci deklaracji członkowskiej według wzoru ustalonego przez Prezydium Krajowej Rady.
2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, składa osoba lub organ umocowany do reprezentowania ubiegającego się o członkostwo wspierające.

§ 18

Przyjęcie w poczet członków wspierających następuje na mocy uchwały prezydium okręgowego zarządu lub Prezydium Krajowej Rady PZD, do którego wpłynęła deklaracja członkowska.

§ 19

Członek wspierający ma prawo:

- 1) brać udział w zebraniu organu PZD, na którym rozpatrywane są sprawy jego dotyczące,
- 2) do uzyskania informacji o realizacji wspieranych celów,

- 3) zwracania się do organów PZD w sprawach dotyczących rozwoju ROD.

§ 20

Członek wspierający ma obowiązek:

- 1) dbać o dobre imię PZD i polskiego ogrodnictwa działkowego,
- 2) działać w interesie PZD i jego członków,
- 3) uiszczać składkę członkowską,
- 4) aktualizować dane osobowe i adres do korespondencji,
- 5) wywiązywać się z zadeklarowanej formy wsparcia.

Tytuły honorowe, odznaczenia i wyróżnienia

§ 21

1. Osobie fizycznej, która w okresie wieloletniej działalności szczególnie zasłużyła się dla PZD i rozwoju ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce, Krajowa Rada PZD może nadać tytuł „Honorowego Członka PZD”.
2. Za szczególne zasługi dla ROD walne zebranie może nadać tytuł „Honorowego Członka ROD”.
3. W dowód szczególnego uznania za zaangażowanie i osiągnięcia podczas kierowania statutowym organem PZD, organ, który ma prawo wybierać prezesa (przewodniczącego komisji statutowej), może nadać tytuł Honorowego Prezesa (Honorowego Przewodniczącego) po zaprzestaniu pełnienia tej funkcji.
4. Tytuły, o których mowa w ust. 1 i 2, można nadać osobie, której ustało członkostwo w PZD.

§ 22

1. Za szczególnie aktywną działalność społeczną i wzorową uprawę działki, członek PZD może być wyróżniony odznaką "Zasłużony Działkowiec" i odznaką "Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców".
2. Odznaka "Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców" może być nadana osobie nie będącej członkiem PZD.
3. Warunki i tryb nadawania odznak związkowych określa regulamin uchwalony przez Krajową Radę.
4. Członek PZD może również być wyróżniony dyplomami uznania i listami pochwalnymi lub w inny sposób.

Kary porządkowe

§ 23

1. W razie naruszenia przepisów dotyczących zagospodarowania i korzystania z działki określonych w statucie, regulaminie ROD i innych przepisach związkowych, albo naruszenia

zasad współżycia społecznego, zarząd ROD może wymierzyć członkowi PZD jedną z kar porządkowych:

- 1) upomnienia,
 - 2) nagany,
 - 3) nagany z ostrzeżeniem.
2. Zarząd ROD wymierza karę porządkową adekwatną do stwierdzonych naruszeń przepisów.

§ 24

Przed zastosowaniem kary porządkowej zarząd ROD wzywa pisemnie członka PZD do usunięcia w określonym terminie stwierdzonych naruszeń przepisów.

§ 25

1. Przed podjęciem uchwały o zastosowaniu kary zarząd ROD obowiązany jest zawiadomić zainteresowanego członka PZD o terminie posiedzenia zarządu, na którym jego sprawa ma być rozpatrywana oraz umożliwić mu złożenie wyjaśnień.
2. Niezgłoszenie się członka PZD prawidłowo powiadomionego nie wstrzymuje podjęcia uchwały.

§ 26

1. Uchwała o wymierzeniu kary porządkowej zawiera uzasadnienie i pouczenie o prawie, trybie i terminie odwołania.
2. Zarząd ROD doręcza członkowi PZD uchwałę o wymierzeniu kary porządkowej bezpośrednio za pokwitowaniem lub przesyła listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

§ 27

Członkowi PZD przysługuje prawo odwołania się od uchwały wymierzającej karę porządkową do komisji rozjemczej ROD w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały, za pośrednictwem zarządu ROD, który w ciągu 7 dni przesyła do komisji rozjemczej ROD odwołanie wraz z dokumentacją uzasadniającą podjęcie uchwały.

§ 28

1. Zatarcie kary porządkowej następuje z urzędu z upływem 2 lat od jej uprawomocnienia. Zatarcia kary dokonuje zarząd ROD, który karę nałożył poprzez usunięcie z akt członkowskich uchwały o ukaraniu.
2. Zarząd ROD może na wniosek ukaranego członka PZD dokonać zatarcia kary już po upływie roku, jeżeli ukarany w tym okresie nienagannie przestrzegał przepisy związkowe.

Ustanie członkostwa

§ 29

1. Członkostwo w PZD ustaje na skutek:

- 1) wygaśnięcia,
- 2) (utracił moc),
- 3) pozbawienia.

2. (utracił moc)

§ 30

1. Członkostwo w PZD wygasa w razie:

- 1) śmierci członka PZD,
- 2) zrzeczenia się na piśmie członkostwa w PZD,
- 3) nieużytkowania lub niezagospodarowania działki w ROD w ciągu 9 miesięcy od jej przydzielenia,
- 4) likwidacji ROD, jeżeli członek PZD odmówi przyjęcia w użytkowanie działki zastępczej zaproponowanej przez właściwy organ PZD,
- 5) nie wywiązywania się przez członka wspierającego z zadeklarowanej formy wsparcia przez okres co najmniej jednego roku.

2. Wygaśnięcie członkostwa w PZD stwierdza w drodze uchwały:

- 1) zarząd ROD - w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 1 i 2,
- 2) organ przydzielający działkę albo prezydium okręgowego zarządu z własnej inicjatywy - w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 3,
- 3) prezydium okręgowego zarządu - w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 4,
- 4) organ nadający członkostwo wspierające - w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 5.

3. Odpis uchwały, o której mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o prawie i terminie złożenia odwołania doręcza się członkowi zwyczajnemu za pokwitowaniem lub przesyła listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

4. Członkowi zwyczajnemu przysługuje prawo odwołania się od uchwały, o której mowa w ust. 3, do organu wyższego stopnia w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem organu, który podjął uchwałę, który w ciągu 7 dni przesyła do organu wyższego stopnia odwołanie wraz z dokumentacją uzasadniającą podjęcie uchwały.

§ 31

1. (utracił moc),
2. (utracił moc)
3. (utracił moc)

§ 32

(utracił moc)

§ 33

1. (utracił moc)
2. (utracił moc)

3. (utracił moc)
4. (utracił moc)

§ 34

1. (utracił moc)
2. (utracił moc)

§ 35

1. (utracił moc)
2. (utracił moc)

§ 36

1. Pozbawienie członkostwa zwyczajnego może nastąpić w razie rażącego naruszenia przepisów ustawy, postanowień statutu, regulaminu ROD, zasad współżycia społecznego oraz działania na szkodę PZD.
2. Za rażące naruszenie, o którym mowa w ust. 1, uważa się w szczególności zamieszkiwanie lub prowadzenie działalności gospodarczej na terenie działki, wynajem działki i altany, samowolne rozporządzenie prawem do działki, dopuszczenie się samowoli budowlanej, udowodnioną kradzież dokonaną na szkodę innego użytkownika działki lub PZD, a także uporczywe i długotrwałe uchylanie się od uiszczania składki członkowskiej i innych należnych opłat.
3. Postanowienie § 25 stosuje się odpowiednio.

§ 37

1. Pozbawienie członkostwa zwyczajnego następuje w drodze uchwały zarządu ROD.
2. W uzasadnionych przypadkach uchwałę o pozbawieniu członkostwa zwyczajnego może podjąć organ wyższego stopnia (jego prezydium).
3. Odpis uchwały, o której mowa w ust. 1 i 2, wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o prawie i terminie złożenia odwołania doręcza się członkowi zwyczajnemu za pokwitowaniem lub przesyła listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

§ 38

1. Członkowi zwyczajnemu przysługuje prawo odwołania się od uchwały, o której mowa w § 37 ust. 1, do komisji rozjemczej ROD w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem organu, który podjął uchwałę, który w ciągu 7 dni przesyła do komisji rozjemczej ROD odwołanie wraz z dokumentacją uzasadniającą podjęcie uchwały.
2. Od uchwały o pozbawieniu członkostwa zwyczajnego w związku z pełnioną funkcją w organach PZD przysługuje odwołanie do właściwego organu wyższego stopnia nad organem wydającym uchwałę w ciągu 14 dni od daty otrzymania uchwały.

3. Od uchwały o pozbawieniu członkostwa zwyczajnego, wydanej na podstawie § 37 ust. 2, przysługuje odwołanie do właściwej komisji rozjemczej tego samego stopnia co organu wydającego uchwałę - w ciągu 14 dni od daty otrzymania uchwały.
4. Wniesienie odwołania w terminie i trybie, określonym w ust. 1 i 2, wstrzymuje wykonanie zaskarżonej uchwały.

ROZDZIAŁ IV Struktura i organy PZD

§ 39

Jednostkami organizacyjnymi PZD są:

- 1) rodzinny ogród działkowy,
- 2) jednostki terenowe,
- 3) jednostka krajowa.

§ 40

Organami samorządu PZD są:

- 1) ROD:
 - a) walne zebranie (konferencja delegatów),
 - b) zarząd,
 - c) komisja rewizyjna,
 - d) komisja rozjemcza,
- 2) jednostek terenowych:
 - a) okręgowy zjazd delegatów,
 - b) okręgowy zarząd,
 - c) okręgowa komisja rewizyjna,
 - d) okręgowa komisja rozjemcza,
- 3) jednostki krajowej:
 - a) Krajowy Zjazd Delegatów,
 - b) Krajowa Rada,
 - c) Krajowa Komisja Rewizyjna,
 - d) Krajowa Komisja Rozjemcza.

ROZDZIAŁ V Zasady organizacyjne PZD

§ 41

1. Organy PZD pochodzą z wyborów, za wyjątkiem walnego zebrania ROD.
2. Wybory do organów PZD przeprowadzane są w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów. Na żądanie co najmniej połowy wyborców, obecnych na walnym zebraniu (konferencji lub zjeździe), wybór organów PZD odbywa się w głosowaniu tajnym.

§ 42

1. Członkiem organu PZD może być jedynie członek zwyczajny PZD.
2. Można być członkiem tylko jednego organu PZD w danej jednostce organizacyjnej PZD.
3. Osoba bliska członka organu PZD nie może być członkiem organu w tej samej jednostce organizacyjnej PZD. Zakaz ten dotyczy

również małżonka osoby bliskiej członka organu PZD.

4. Postanowienia ust. 2 i 3 nie mają zastosowania do walnych zebrań ROD.
5. Przewodniczącym walnego zebrania, konferencji delegatów, zjazdów okręgowych i krajowego nie może być prezes organu zarządzającego oraz przewodniczący komisji rewizyjnej i komisji rozjemczej odpowiedniej jednostki organizacyjnej PZD, a także osoba w trakcie trwania obowiązującego co do niej zakazu wynikającego z § 50 ust. 6.

§ 43

1. Członek PZD wybrany do organu PZD ma obowiązek:

- 1) reprezentować godnie interesy PZD;
 - 2) wykonywać przyjęte obowiązki wynikające z pełnionej funkcji zgodnie z zakresem zadań organu, do którego został wybrany;
 - 3) aktywnie uczestniczyć w pracach organu, którego jest członkiem;
 - 4) utrzymywać kontakt z członkami PZD.
2. Członek organu winny działania lub zaniechania, przez które PZD poniósł szkodę, odpowiada za nią osobiście.

§ 44

1. Przewodniczący komisji rewizyjnej i komisji rozjemczej lub upoważnieni przez nich członkowie komisji mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym w zebraniach organu zarządzającego danej jednostki organizacyjnej PZD (jego prezydium).
2. Do części posiedzenia organu zarządzającego, na którym podejmowane są sprawy dotyczące nałożenia kar porządkowych lub pozbawienia członkostwa w PZD nie stosuje się ust. 1 w odniesieniu do członka właściwej komisji rozjemczej.

§ 45

1. Kadencja organów PZD trwa cztery lata.
2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Krajowa Rada może przedłużyć lub skrócić kadencję organów PZD.

§ 46

1. Członek organu PZD zachowuje mandat na czas trwania kadencji.
2. Członek PZD wybrany delegatem zachowuje mandat tylko na zjazd (konferencję), na który został wybrany.

§ 47

1. Mandat członka organu PZD wygasa przed upływem kadencji z chwilą:
 - 1) pisemnej rezygnacji z mandatu,
 - 2) ustania członkostwa w PZD,

- 3) odwołania,
- 4) likwidacji lub łączenia jednostek organizacyjnych PZD,
- 5) wygaśnięcia mandatów członków organu PZD powyżej 50% jego składu.

2. Wygaśnięcie mandatu członka organu PZD stwierdza w formie uchwały:

- 1) właściwy organ PZD, którego był członkiem - w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1- 2,
- 2) organ dokonujący odwołania - w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3,
- 3) właściwy organ wyższego stopnia - w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 i 5.

§ 48

1. Organ PZD powinien dokooptować do swojego składu innego członka zwyczajnego w terminie do 3 miesięcy od chwili zmniejszenia się liczby członków organu z przyczyn wymienionych w § 47 pkt 1-3.
2. Liczba dokooptowanych członków organu PZD nie może przekroczyć 50% jego ustalonego składu liczbowego, to jest w składzie organu większość muszą stanowić osoby pochodzące z wyboru. W przeciwnym razie wygasają mandaty wszystkich członków danego organu PZD.

§ 49

1. Organ wyższego stopnia powołuje organ komisaryczny dla jednostki organizacyjnej PZD w razie:
 - 1) wygaśnięcia mandatów członków organu PZD powyżej 50% jego składu,
 - 2) odwołania (zawieszenia) organu,
 - 3) nie dokonania wyboru organu przez walne zebranie (konferencję lub zjazd), na którym ciążył taki obowiązek.
2. Liczbę członków organu komisarycznego określa organ dokonujący powołania.
3. Organ komisaryczny działa do czasu utworzenia tego organu w drodze wyborów, nie dłużej jednak niż 6 miesięcy od powołania. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ PZD może przedłużać okres działania organu komisarycznego, który łącznie nie może przekroczyć dwóch lat.
4. Członkiem organu komisarycznego może być każdy członek zwyczajny, z wyjątkiem osób, które na podstawie niniejszego statutu mają zakaz sprawowania mandatu w organach PZD.
5. Organowi komisarycznemu przysługują wszystkie uprawnienia zastępowanego organu.

§ 50

1. Odwołanie organu PZD lub jego członka może nastąpić w razie stwierdzenia, że nie wykonuje

przyjętych obowiązków lub działa na szkodę PZD.

2. Odwołania organu PZD lub jego członka dokonuje organ wyższego stopnia. Członka organu PZD może odwołać również organ, którego jest członkiem.
3. Odwołanie następuje w drodze uchwały zawierającej uzasadnienie i pouczenie o prawie, trybie i terminie odwołania.
4. Odpis uchwały, o której mowa w ust. 3, doręcza się odwołanym członkom organu za pośrednictwem poczty lub osobiście za pisemnym potwierdzeniem odbioru.
5. Odwołanym członkom organu PZD przysługuje prawo odwołania się od uchwały, o której mowa w ust. 3, do organu wyższego stopnia w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji o odwołaniu.
6. Odwołani członkowie organów nie mogą do końca następnej kadencji wchodzić w skład organów PZD pochodzących z wyboru i pełnić funkcji w organach PZD. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ PZD może przedłużyć ten zakaz o kolejną kadencję.
7. Postanowienia ust. 1-5 stosuje się odpowiednio wobec osoby, której mandat wygaśł na skutek pisemnie złożonej rezygnacji, jeżeli przed wygaśnięciem mandatu zachodziły co do tej osoby podstawy do odwołania. W takim przypadku właściwy organ stwierdza zakaz sprawowania mandatu i pełnienia funkcji w organach PZD na zasadach określonych w ust. 6.

§ 51

1. Zawieszenie organu PZD lub jego członka może nastąpić w razie konieczności wyjaśnienia uzasadnionych wątpliwości co do ich działalności zgodnej z prawem lub interesem PZD.
2. Okres zawieszenia trwa do 3 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu wyższego stopnia nad dokonującym zawieszenia, okres zawieszenia może być przedłużony, nie więcej jednak niż o dalsze 3 miesiące.
3. Postanowienia § 50 ust. 2-5 stosuje się odpowiednio.

§ 52

1. Z chwilą wygaśnięcia mandatu członka organu PZD tracą ważność udzielone mu pełnomocnictwa i upoważnienia, w tym także do dysponowania środkami finansowymi znajdującymi się w kasie i na rachunkach bankowych danej jednostki organizacyjnej PZD.
2. Ustępujący organ PZD wydaje nowo wybranemu organowi posiadane ruchomości i

nieruchomości oraz dokumentację, pieczętki PZD w formie protokołu zdawczo – odbiorczego. Wydania dokonuje się niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 14 dni od wygaśnięcia mandatu. Szczegółowe zasady w tym względzie określa Krajowa Rada.

§ 53

Dla sprawnego wykonywania swoich zadań organy zarządzające jednostek organizacyjnych PZD mogą, w zależności od potrzeb, powoływać i odwoływać komisje problemowe stałe i doraźne jako wewnętrzne jednostki pomocniczo-doradcze.

§ 54

1. Organy PZD podejmują decyzje w formie uchwał, chyba że statut stanowi inaczej.
2. Uchwały (orzeczenia) organów PZD powinny być sporządzone w formie pisemnej, pod rygorem ich nieważności.
3. Uchwałę podpisuje co najmniej dwóch członków właściwego organu PZD na zasadach określonych w odrębnych przepisach związkowych. Orzeczenia komisji rozjemczych podpisuje pełen zespół orzekający.
4. Uchwały organów PZD są ważne, jeżeli zostały podjęte zwykłą większością głosów przy obecności ponad połowy liczby członków danego organu w czasie podejmowania uchwały, za wyjątkiem przypadków określonych w statucie.
5. Członek organu PZD zostaje wyłączony od rozstrzygania spraw, jeżeli jest osobą bezpośrednio zainteresowaną albo istnieje inna okoliczność mogąca wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Wyłączenia dokonuje dany organ PZD; w głosowaniu nie bierze udziału członek tego organu, którego wyłączenia głosowanie dotyczy.

§ 55

Uchwały organów wyższego stopnia, podjęte zgodnie z postanowieniami statutu, są obowiązujące dla niższych organów i członków PZD.

§ 56

1. W PZD obowiązuje dwuinstancyjny system postępowania wewnątrzwiązkowego, chyba że statut stanowi inaczej.
2. Od uchwał (orzeczeń) organów PZD bezpośrednio dotyczących indywidualnego członka PZD, podjętych w pierwszej instancji, zainteresowanym stronom w sprawie przysługuje odwołanie.
3. Odwołanie składa się do organu wyższego stopnia za pośrednictwem organu, który podjął uchwałę.

4. Odwołanie składa się na piśmie w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały (orzeczenia).
5. Złożenie odwołania w trybie i terminie określonym statutem wstrzymuje wykonanie uchwały (orzeczenia) podjętej w pierwszej instancji do czasu rozpatrzenia tego odwołania przez organ odwoławczy, chyba że statut stanowi inaczej.
6. W zależności od dokonanych ustaleń organ odwoławczy:
 - 1) odwołania nie uwzględnia;
 - 2) uchyla zaskarżoną uchwałę (orzeczenie);
 - 3) uchyla zaskarżoną uchwałę (orzeczenie) i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania;
 - 4) uchyla zaskarżoną uchwałę (orzeczenie) i umarza postępowanie;
 - 5) zmienia zaskarżoną uchwałę (orzeczenie) i orzeka co do istoty.
7. Uchwały (orzeczenia) organów PZD podjęte w trybie odwoławczym są ostateczne i nie przysługują od nich odwołanie.
8. Uchwały (orzeczenia) organów PZD podjęte w trybie odwoławczym mogą być wzruszone jedynie w trybie nadzwyczajnym w przypadku ich niezgodności z prawem i statutem oraz w przypadku ujawnienia istotnych dla sprawy okoliczności, które nie były znane przy podejmowaniu tych uchwał.

§ 57

1. Uchwała (orzeczenie) organu PZD sprzeczna z prawem, postanowieniami statutu, regulaminu ROD lub uchwałami nadrzędnych organów PZD, jest z mocy prawa nieważna.
2. Stwierdzenie nieważności uchwały (orzeczenia) należy do organu wyższego stopnia niezwłocznie po powzięciu wiadomości o zaistnieniu przesłanek określonych w ust. 1.
3. Stwierdzenie nieważności następuje w drodze uchwały zawierającej uzasadnienie wykazujące zasadność podjętego rozstrzygnięcia.

§ 58

1. Uchwała organu PZD może być uchylona w przypadku, gdy przy jej podejmowaniu nie zostały uwzględnione wszystkie znane okoliczności lub gdy zostały ujawnione po jej podjęciu nowe okoliczności mogące mieć wpływ na treść uchwały.
2. Uchwała organu PZD może być zmieniona w przypadku, gdy zawiera błędy lub inne oczywiste omyłki nie wpływające na ważność i treść uchwały.
3. Uchylenie lub zmiana uchwały (orzeczenia) należy do organu wyższego stopnia lub organu, który wydał uchwałę (orzeczenie), niezwłocznie po powzięciu wiadomości o zaistnieniu okoliczności określonych w ust. 1

lub 2. Postanowienie § 57 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

ROZDZIAŁ VI

Rodzinny ogród działkowy

Zasady ogólne

§ 59

1. Rodzinny ogród działkowy jest podstawową jednostką organizacyjną PZD.
2. Rodzinny ogród działkowy korzysta z osobowości prawnej PZD na zasadach określonych w § 92.

§ 60

1. ROD jest to wydzielony obszar gruntu będący we władaniu PZD, podzielony na tereny ogólne i działki oraz wyposażony w infrastrukturę niezbędną do jego prawidłowego funkcjonowania.
2. ROD powinien obejmować co najmniej 50 działek.
3. ROD jest to ogród wpisany do Rejestru Rodzinnych Ogrodów Działkowych prowadzonego przez Krajową Radę.

§ 61

1. Zadaniem ROD, będącego urządzeniem użyteczności publicznej, jest zaspokajanie wypoczynkowych, rekreacyjnych i innych potrzeb socjalnych członków społeczności lokalnych, a także podniesienie standardów ekologicznych otoczenia.
2. Zadania, o których mowa w ust. 1, realizowane są poprzez zapewnienie powszechnego dostępu do terenów ROD oraz użytkowania działek dających możliwość prowadzenia upraw ogrodniczych na własne potrzeby, które ponadto służą integracji wielopokoleniowej rodziny, wychowania dzieci i młodzieży, zachowania aktywności i zdrowia ludzi trzeciego wieku oraz poprawy warunków bytowych rodziny.

§ 62

1. ROD może składać się z kilku terenów.
2. Teren, jako obszar gruntu, jest wydzieloną jednostką przestrzenną podzieloną na działki.

§ 63

1. Działka jest podstawową jednostką przestrzenną w ROD, której powierzchnia i granice powinny być zgodne z ustawą i planem zagospodarowania ROD.
2. Powierzchnia działki powinna wynosić od 300 do 500 m².
3. Działka nie podlega podziałowi na mniejsze jednostki przestrzenne.

§ 64

1. Działka w ROD przeznaczona jest do zaspokajania potrzeb (-) w zakresie aktywnego wypoczynku i prowadzenia upraw ogrodnich przede wszystkim na własne potrzeby.
2. Działka w ROD nie może być wykorzystywana do innych celów, niż określone w ust.1, a przede wszystkim obowiązuje całkowity zakaz zamieszkiwania na działce, prowadzenia działalności gospodarczej i zarobkowej oraz wynajmowania części lub całej działki i altany.

§ 65

1. Urządzenia, budynki i budowle ROD przeznaczone do wspólnego korzystania przez użytkowników działki i służące do zapewnienia funkcjonowania ROD stanowią własność PZD, a zarządza nimi w imieniu PZD zarząd ROD.
2. Nasadzenia, urządzenia i obiekty znajdujące się na działce, wykonane lub nabyte ze środków finansowych użytkownika działki, stanowią jego własność.

§ 66

1. Szczegółowe zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania działki oraz funkcjonowania i zagospodarowania ROD, a także zasady współżycia społecznego obowiązujące na terenie ogrodów określa regulamin ROD.
2. Uchwalanie i dokonywanie zmian w regulaminie ROD następuje w drodze uchwały Krajowej Rady podjętej większością dwóch trzecich głosów.

Zasady przydziału działek w rodzinnych ogrodach działkowych

§ 67

(utracił moc)

§ 68

1. (utracił moc)
2. (utracił moc)
3. (utracił moc)
4. (utracił moc)

§ 69

1. (utracił moc)
2. (utracił moc)

§ 70

1. Po przydziale działki nowo przyjęty wpłaca:
 - 1) wpisowe
 - 2) opłatę inwestycyjną,
 - 3) (utracił moc)
 - 4) opłaty uchwalone przez walne zebranie zgodnie z niniejszym statutem, o ile poprzedni użytkownik ich nie uiścił.

2. Współmałżonek, o którym mowa w § 12 ust. 2, jest zwolniony z opłat określonych w ust. 1.

§ 71

1. Wysokość opłaty inwestycyjnej (-) ustala zarząd ROD według zasad określonych przez Krajową Radę.
2. Z opłat inwestycyjnych zwolniony jest:
 - 1) (-) przy zamianie działek w tym samym ROD,
 - 2) współmałżonek lub osoba bliska przejmująca działkę (-),
 - 3) były współmałżonek przejmujący działkę po rozwodzie.

§ 72

1. Członek zwyczajny może użytkować tylko jedną działkę w rodzinnych ogrodach działkowych.
2. Członek zwyczajny oraz jego współmałżonek nie może ubiegać się o nadanie prawa użytkowania dodatkowej działki.
3. Współmałżonkowie użytkujący oddzielne działki przed zawarciem związku małżeńskiego zachowują dotychczasowe prawo do tych działek.

§ 73

1. Zarząd ROD może, w drodze uchwały, oddać działkę w bezpłatne użytkowanie instytucjom prowadzącym działalność społeczną, oświatową, kulturalną, wychowawczą, rehabilitacyjną, dobroczynną lub opieki społecznej.
2. Uchwała, o której mowa w ust. 1, podejmowana jest na wniosek osoby umocowanej do reprezentowania zainteresowanej instytucji.
3. Postanowienie § 67 stosuje się odpowiednio.
4. Szczegółowe zasady korzystania z działki oraz urządzeń i obiektów ROD przez instytucje, o których mowa w ust. 1, określa Krajowa Rada.

Walne zebranie

§ 74

1. Najwyższym organem samorządu PZD w ROD jest walne zebranie.
2. Prawo uczestniczenia w walnym zebraniu ma każdy członek zwyczajny z danego ROD.
3. W walnym zebraniu mogą brać udział z głosem doradczym przedstawiciele organów wyższego stopnia.

§ 75

1. W ROD posiadających ponad 300 członków zwyczajnych lub składających się z kilku terenów, zamiast walnych zebrań, mogą odbywać się konferencje delegatów.

2. Prawo uczestniczenia w konferencji delegatów mają delegaci wybrani na zebraniach kół według zasad ustalonych przez zarząd ROD.
3. Decyzję o odbywaniu w ROD konferencji delegatów podejmuje zarząd. Zasady organizacji kół określa regulamin ROD.
4. Do konferencji delegatów mają zastosowanie postanowienia dotyczące walnych zebrań.

§ 76

1. Walne zebrania mogą być zwyczajne i nadzwyczajne.
2. Zwyczajne walne zebrania dzielą się na:
 - 1) sprawozdawczo-wyborcze,
 - 2) sprawozdawcze, odbywane corocznie.

§ 77

1. Walne zebranie zwołuje zarząd i proponuje porządek obrad. O terminie i proponowanym porządku zebrania zarząd zawiadamia okręgowy zarząd.
2. Walne zebranie odbywa się do 30 kwietnia danego roku. Odstępstwa od tego terminu dopuszczalne są za zgodą prezydium okręgowego zarządu.

§ 78

O terminie, miejscu i porządku obrad walnego zebrania zarząd zawiadamia pisemnie - za pośrednictwem poczty lub doręczając zawiadomienie bezpośrednio za pokwitowaniem - członków zwyczajnych na co najmniej 14 dni przed terminem walnego zebrania. Zawiadomienie może być wysłane członkowi zwyczajnemu pocztą elektroniczną, jeżeli uprzednio wyraził na to pisemną zgodę, podając adres, na który zawiadomienie powinno być wysłane.

§ 79

1. Walne zebranie w pierwszym terminie jest prawomocne przy obecności ponad połowy członków zwyczajnych danego ROD.
2. Walne zebranie może odbyć się w drugim terminie, co najmniej pół godziny po wyznaczonej godzinie rozpoczęcia w pierwszym terminie, o ile w zawiadomieniu o zebraniu podano również możliwość odbycia go w drugim terminie i pouczone członków o tym, że uchwały podjęte w drugim terminie są ważne i obowiązują wszystkich członków bez względu na liczbę obecnych na zebraniu.
3. Przepisy ust. 2 nie mają zastosowania do konferencji delegatów.

§ 80

1. Uchwały walnych zebrań odbytych w drugim terminie są ważne bez względu na liczbę członków obecnych na tym zebraniu.

2. Uchwały konferencji delegatów są ważne, jeżeli zostały podjęte przy obecności ponad połowy liczby wybranych delegatów.

§ 81

Przewodniczącego walnego zebrania wybierają spośród siebie obecni na zebraniu członkowie zwyczajni z ROD w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów, z zastrzeżeniem § 42 ust. 5.

§ 82

Do walnego zebrania sprawozdawczego należy:

- 1) dokonanie oceny działalności zarządu ROD za okres sprawozdawczy na podstawie przedstawionego sprawozdania zarządu,
- 2) rozpatrzenie sprawozdania i wniosków komisji rewizyjnej dotyczących działalności zarządu w okresie sprawozdawczym,
- 3) rozpatrzenie sprawozdania komisji rozjemczej i jej wniosków,
- 4) zapoznanie się z wynikami kontroli działalności zarządu przeprowadzonej przez organ wyższego stopnia,
- 5) zatwierdzenie, na wniosek komisji rewizyjnej, sprawozdania z działalności zarządu oraz sprawozdania finansowego ROD,
- 6) uchwalanie rocznych planów pracy i preliminarzy finansowych ROD,
- 7) uchwalanie niezbędnych opłat na potrzeby ROD wraz z terminem ich uiszczenia,
- 8) podjęcie uchwały w sprawie wykonywania prac na rzecz ROD,
- 9) podjęcie oddzielnej uchwały w sprawie każdego zadania inwestycyjnego lub remontowego w ROD ze wskazaniem udziału członków zwyczajnych w pracach na ten cel,
- 10) rozpatrzenie wniosków zgłaszanych na zebraniu i podjęcie stosownych uchwał.

§ 83

1. Walne zebranie sprawozdawcze może złożyć wniosek w formie uchwały o odwołanie organu ROD w przypadku nie przyjęcia sprawozdania z jego działalności. Wnioski o odwołanie przedkłada się właściwemu organowi wyższego stopnia.
2. W razie nie przyjęcia sprawozdania organu ROD walne zebranie sprawozdawcze może go odwołać i powołać w jego miejsce nowy organ ROD, jeżeli podczas głosowania obecnych jest ponad połowa członków zwyczajnych danego ROD, a uchwała zapadła bezwzględną większością głosów. Postanowienie § 50 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.
3. Walne zebranie sprawozdawcze dokonuje wyborów uzupełniających do organów ROD.

§ 84

Do kompetencji walnego zebrania sprawozdawczo - wyborczego należy ponadto:

- 1) uchwalenie programu działania na okres kadencji,
- 2) udzielenie absolutorium ustępującemu zarządowi,
- 3) ustalenie liczby członków zarządu, komisji rewizyjnej i komisji rozjemczej w granicach przewidzianych w statucie,
- 4) wybór członków zarządu, komisji rewizyjnej i komisji rozjemczej oraz delegatów na okręgowy zjazd (rejonową konferencję przedjazdową).

§ 85

Nie zwołanie walnego zebrania do dnia 30 kwietnia może stanowić podstawę do odwołania zarządu ROD i ustanowienia organu komisarycznego, który działa do chwili odbycia walnego zebrania i wyboru nowego zarządu ROD.

§ 86

1. Naruszenie postanowień statutu dotyczących zwołania i obowiązków walnego zebrania może stanowić podstawę do stwierdzenia jego nieważności.
2. W przypadku nie dokonania wyboru organów, o których mowa w § 84 pkt 4, walne zebranie jest nieważne.
3. Stwierdzenie nieważności walnego zebrania należy do okręgowego zarządu.

§ 87

1. Nadzwyczajne walne zebranie może być zwołane w każdym czasie do rozpatrzenia spraw należących do kompetencji walnych zebrań sprawozdawczych i sprawozdawczo-wyborczych.
2. Z własnej inicjatywy, na żądanie 1/3 liczby członków zwyczajnych danego ROD albo na polecenie organu nadrzędnego, zarząd ROD zwołuje nadzwyczajne walne zebranie w ciągu 30 dni od daty zgłoszenia pisemnego żądania, a nadzwyczajną konferencję delegatów w ciągu 60 dni. Postanowienie § 85 stosuje się odpowiednio.
3. Zarząd ROD może zwołać nadzwyczajne walne zebranie na wniosek komisji rewizyjnej ROD uchwalony większością 2/3 głosów jej składu.
4. Do kompetencji nadzwyczajnego walnego zebrania należy rozpoznanie spraw, dla których zostało zwołane.
5. Nadzwyczajne walne zebranie, zwołane w trybie i na zasadach określonych statutem, może podejmować uchwały wyłącznie w sprawach, dla których zostało zwołane i

uwidocznionych w zawiadomieniach dostarczonych członkom zwyczajnym.

6. Zasady wyboru delegatów na nadzwyczajną konferencję ustala każdorazowo prezydium okręgowego zarządu.

Zarząd ROD

§ 88

1. Zarząd prowadzi sprawy ROD i reprezentuje go na zewnątrz według zasad określonych w § 92.
2. Zarząd ROD składa się z 5 - 11 członków.
3. Liczbę członków zarządu ustala walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze w granicach określonych w ust. 2.

§ 89

1. Zarząd wybiera ze swego grona prezesa, wiceprezesa (wiceprezesów), sekretarza i skarbnika.
2. Zarząd dokonuje podziału obowiązków pomiędzy swoich członków.
3. Prezes kieruje pracami zarządu.

§ 90

1. Posiedzenia zarządu zwołuje prezes lub zastępujący go w pełnieniu obowiązków wiceprezes. Posiedzenie należy zwołać także na żądanie co najmniej 1/3 liczby członków zarządu, na żądanie komisji rewizyjnej lub na polecenie organu wyższego stopnia.
2. Posiedzeniu zarządu przewodniczy prezes lub zastępujący go w pełnieniu obowiązków wiceprezes.
3. Posiedzenia zarządu powinny odbywać się co najmniej raz w miesiącu.

§ 91

1. Zarząd reprezentuje interesy ROD (-) przed organami samorządu terytorialnego i administracji rządowej w sprawach administracyjnych i podatkowych.
2. Zarząd prowadzi sprawy ROD, a w szczególności:
 - 1) realizuje obowiązki wynikające z przepisów podatkowych dotyczące ROD,
 - 2) realizuje uchwały walnego zebrania,
 - 3) przyjmuje w poczet członków PZD i przydziela działki,
 - 4) czuwa nad przestrzeganiem przepisów związkowych przez członków PZD,
 - 5) prowadzi i odpowiednio zabezpiecza dokumentację ROD, członków PZD – użytkowników działek,
 - 6) prowadzi ewidencję działek oraz członków zwyczajnych,
 - 7) dba o estetyczny wygląd ROD i organizuje dla osiągnięcia tego celu prace na rzecz ROD oraz konkursy,

- 8) sprawuje nadzór nad zgodnym z regulaminem ROD zagospodarowaniem działek,
- 9) rozpatruje i załatwia skargi dotyczące wypełniania przez członków PZD ich obowiązków wynikających z przepisów związkowych
- 10) powołuje ogrodników instruktorów Społecznej Służby Instruktorskiej,
- 11) pomaga w organizowaniu zaopatrzenia członków zwyczajnych w ROD w materiały i narzędzia potrzebne do prowadzenia upraw ogrodniczych,
- 12) utrzymuje w należytym stanie urządzenia ROD stanowiące własność PZD,
- 13) opracowuje plany oraz realizuje inwestycje i remonty zgodnie z trybem i zasadami obowiązującymi w PZD,
- 14) gospodaruje funduszami przeznaczonymi na potrzeby ROD w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami i planem finansowym uchwalonym przez walne zebranie,
- 15) ustala wysokość opłaty inwestycyjnej wnoszonej (-) według zasad określonych przez Krajową Radę,
- 16) pobiera składki członkowskie, opłaty na rzecz ROD oraz inne należności,
- 17) terminowo reguluje zobowiązania ROD,
- 18) terminowo rozlicza i odprowadza należne składki członkowskie i wpisowe do organu wyższego stopnia według zasad ustalonych przez Krajową Radę,
- 19) prowadzi inne sprawy ROD, zgodnie z postanowieniami statutu, regulaminu ROD, uchwałami walnego zebrania, uchwałami organów nadrzędnych, a także wykonuje prawomocne orzeczenia komisji rozjemczych.

§ 92

1. W zakresie swoich kompetencji określonych niniejszym statutem zarząd działa w imieniu i reprezentuje ROD na zewnątrz, w tym w sprawach sądowych, administracyjnych i podatkowych (sprawy zwykłego zarządu).
2. Do spraw zwykłego zarządu należy w szczególności zawieranie umów w sprawach związanych z bieżącym funkcjonowaniem ROD.
3. Prezes zarządu łącznie z innym członkiem zarządu umocowany jest do składania oświadczeń woli w imieniu ROD, w tym do ustanawiania pełnomocników procesowych w sprawach określonych w ust. 1.
4. W sprawach przekraczających zakres zwykłego zarządu wymagana jest zgoda prezydium okręgowego zarządu.

§ 93

1. W powiatach, gminach, miastach i dzielnicach miast prezydium okręgowego zarządu może powołać kolegia prezesów zarządów ROD.
2. Kolegia prezesów stanowią forum wymiany doświadczeń i ustalają kierunek współpracy zainteresowanych ROD z samorządem terytorialnym.
3. Zadania i tryb pracy kolegiów prezesów ustala Prezydium Krajowej Rady.

Komisja rewizyjna ROD

§ 94

1. Działalność kontrolną w ROD prowadzi komisja rewizyjna.
2. Komisja rewizyjna ROD składa się z 3 - 9 członków.
3. Liczbę członków komisji rewizyjnej ustala walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze w granicach określonych w ust. 2.

§ 95

1. Komisja rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego, jego zastępcę (zastępców) i sekretarza.
2. Uchwały komisji rewizyjnej są ważne, jeżeli zostały podjęte zwykłą większością głosów jej członków przy udziale przewodniczącego lub jego zastępcy.

§ 96

1. Komisja rewizyjna dokonuje, co najmniej dwa razy w roku kalendarzowym, kontroli i oceny działalności zarządu, w tym finansowej.
2. Komisja rewizyjna przeprowadza kontrole z własnej inicjatywy lub na polecenie okręgowej komisji rewizyjnej.

§ 97

1. Dla oceny działalności zarządu komisja rewizyjna przeprowadza kontrole obejmujące wykonanie uchwał walnego zebrania dotyczących planu pracy poprzez ustosunkowanie się do wykonania preliminarza i sporządzonego przez zarząd sprawozdania merytorycznego i finansowego.
2. Wyniki kontroli oraz ocenę rocznej działalności zarządu komisja rewizyjna przedstawia wraz z wnioskami na walnym zebraniu. Ocena za okres kadencji przedstawiana jest na walnym zebraniu sprawozdawczo – wyborczym z wnioskiem w sprawie absolutorium dla ustępującego zarządu.
3. Wyniki kontroli, o których mowa w ust.1, wraz z wnioskami komisja przedstawia na posiedzeniu zarządu.
4. Protokoły kontroli oraz wnioski komisja rewizyjna przekazuje zarządowi w terminie 14 dni od daty przeprowadzenia kontroli, a w

razie stwierdzenia uchybień także okręgowemu zarządowi.

§ 98

Szczegółowy tryb przeprowadzania kontroli określony jest w regulaminie kontroli komisji rewizyjnych PZD uchwalanym przez Krajową Komisję Rewizyjną.

Komisja rozjemcza ROD

§ 99

1. Działalność orzekającą, rozjemczą i mediacyjną w ROD prowadzi komisja rozjemcza.
2. Komisja rozjemcza składa się z 3 - 9 członków.
3. Liczbę członków komisji rozjemczej ustala walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze w granicach określonych w ust. 2.
4. Komisja rozjemcza wybiera ze swego grona przewodniczącego, jego zastępcę (zastępców) i sekretarza.

§ 100

1. Komisja rozjemcza podejmuje decyzje w formie postanowień lub orzeczeń.
2. Postanowienia i orzeczenia komisji rozjemczej są ważne, jeżeli zostały podjęte zwykłą większością głosów zespołu orzekającego. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego zespołu orzekającego.

§ 101

1. W celu realizacji swoich zadań komisja rozjemcza powołuje ze swego grona co najmniej jeden zespół orzekający.
2. Zespół orzekający składa się z co najmniej 3 członków komisji rozjemczej, w tym z przewodniczącego lub jego zastępcy.
3. Zespoły orzekające wydają postanowienia i orzeczenia w imieniu komisji rozjemczej.

§ 102

1. Do komisji rozjemczej należy:
 - 1) rozpoznawanie i rozstrzyganie odwołań członków zwyczajnych od uchwał zarządu ROD w sprawie pozbawienia członkostwa zwyczajnego, z wyłączeniem uchwał podjętych w związku ze sprawowaniem mandatu w organach PZD,
 - 2) rozpoznawanie i rozstrzyganie odwołań członków zwyczajnych od uchwał zarządu ROD w sprawie wymierzenia kary porządkowej,
 - 3) prowadzenie mediacji w sporach pomiędzy członkami zwyczajnymi.
2. Komisja rozjemcza ma prawo uchylać uchwały zarządu ROD, o których mowa w ust. 1.

§ 103

Członkowi PZD oraz zarządowi ROD przysługuje prawo odwołania się od orzeczeń komisji rozjemczej ROD do Okręgowej Komisji Rozjemczej w terminie 14 dni od daty otrzymania orzeczenia. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem komisji rozjemczej ROD.

§ 104

1. Mediację, za zgodą zainteresowanych stron, prowadzi zespół komisji rozjemczej w składzie trzyosobowym.
2. Jeżeli mediacja nie zakończy się ugodą, sprawę przejmuje zarząd ROD.

§ 105

1. Zawarcie ugody następuje w formie pisemnej.
2. Uгода sprzeczna z prawem powszechnie obowiązującym, postanowieniami statutu lub regulaminu ROD, jest z mocy prawa nieważna. Stwierdzenie nieważności należy do okręgowej komisji rozjemczej.

§ 106

1. Strony, które zawarły ugodę, zobowiązane są do jej wykonania i przestrzegania zawartych w niej ustaleń.
2. Jeżeli jedna ze stron (lub obie) nie wywiązuje się z warunków ugody, sprawę rozstrzyga zarząd ROD zgodnie z przepisami związkowymi.

§ 107

Szczegółowy tryb rozpoznawania i prowadzenia spraw wymienionych w § 102 ust.1 określony jest w regulaminie postępowania komisji rozjemczych uchwalanym przez Krajową Komisję Rozjemczą.

ROZDZIAŁ VII Jednostka terenowa PZD

Zasady ogólne

§ 108

1. Jednostka terenowa PZD, zwana dalej okręgiem, działa na rzecz i w interesie członków PZD i ROD na obszarze swego działania.
2. Okręg korzysta z osobowości prawnej PZD na zasadach określonych w § 125.

§ 109

1. Decyzję o powołaniu okręgu i ustaleniu jego obszaru działania podejmuje Krajowa Rada.
2. Decyzję o likwidacji, połączeniu lub zmianie obszaru działania okręgu podejmuje Krajowa Rada.

Okręgowy Zjazd Delegatów

§ 110

1. Najwyższym organem samorządu PZD w okręgu jest okręgowy zjazd delegatów.
2. Prawo uczestniczenia w okręgowym zjeździe delegatów mają delegaci ROD, wybrani na walnych zebraniach (konferencjach delegatów) sprawozdawczo – wyborczych, z zastrzeżeniem § 111 lub § 118 ust. 6.
3. W okręgowych zjazdach delegatów biorą udział z głosem doradczym członkowie ustępujących władz okręgu nie będący delegatami oraz przedstawiciele organów wyższego stopnia.
4. Okręgowy zjazd delegatów ma prawo wybrać w skład organów, określonych w § 116 pkt 4, każdego członka zwyczajnego mającego prawo do udziału w zjeździe.

§ 111

1. W okręgach posiadających ponad 25000 członków zwyczajnych delegaci na okręgowy zjazd delegatów mogą być wybierani na rejonowych konferencjach przedzjazdowych.
2. Prawo uczestniczenia w rejonowych konferencjach przedzjazdowych mają delegaci wybrani na walnych zebraniach (konferencjach delegatów).
3. Decyzję o odbywaniu rejonowych konferencji przedzjazdowych podejmuje okręgowy zarząd w drodze uchwały, określając w niej podział okręgu na rejonu oraz ilość delegatów wybieranych przez te konferencje na okręgowy zjazd.
4. Wybór delegatów na okręgowy zjazd odbywa się w sposób jednolity w całym okręgu – bezpośrednio na walnych zebraniach (konferencjach delegatów) albo na rejonowych konferencjach przedzjazdowych.

§ 112

Okręgowy zjazd delegatów może być:

- 1) zwyczajny,
- 2) nadzwyczajny.

§ 113

1. Zwyczajny okręgowy zjazd zwołuje okręgowy zarząd w ostatnim roku kadencji.
2. Ostateczny termin odbycia zwyczajnych okręgowych zjazdów ustala Krajowa Rada.

§ 114

Nie zwołanie zwyczajnego okręgowego zjazdu w terminie określonym w § 113 ust. 2, stanowi podstawę do jego zwołania przez Krajową Radę.

§ 115

O terminie, miejscu i porządku obrad okręgowego zjazdu okręgowy zarząd zawiadamia pisemnie - za pośrednictwem poczty lub doręczając zawiadomienie bezpośrednio za pokwitowaniem –

wybranych delegatów na co najmniej 14 dni przed terminem okręgowego zjazdu.

§ 116

Do zwyczajnego okręgowego zjazdu należy:

- 1) wytyczanie kierunków działalności PZD na terenie okręgu,
- 2) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań z działalności okręgowego zarządu, okręgowej komisji rewizyjnej i okręgowej komisji rozjemczej za okres kadencji oraz udzielenie absolutorium ustępującemu okręgowemu zarządowi,
- 3) uchwalenie programu działania okręgu,
- 4) ustalenie liczby i wybór członków okręgowego zarządu, okręgowej komisji rewizyjnej i okręgowej komisji rozjemczej oraz wybór delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów PZD,
- 5) rozpatrzenie wniosków, zgłoszonych na zjeździe i podjęcie stosownych uchwał,
- 6) rozpatrzenie wszystkich innych spraw, dotyczących ROD na terenie okręgu, nie zastrzeżonych do kompetencji innych organów PZD.

§ 117

1. Naruszenie postanowień statutu dotyczących zwołania i obowiązków okręgowego zjazdu może stanowić podstawę do stwierdzenia jego nieważności.
2. W przypadku nie dokonania wyboru organów, o których mowa w § 116 pkt 4, okręgowy zjazd jest nieważny.
3. Stwierdzenie nieważności okręgowego zjazdu należy do Krajowej Rady.

§ 118

1. Nadzwyczajny okręgowy zjazd delegatów zwołuje się w razie konieczności rozpatrzenia spraw należących do kompetencji zwyczajnego okręgowego zjazdu.
2. Do nadzwyczajnego okręgowego zjazdu należy rozpoznanie spraw, dla których został zwołany.
3. Nadzwyczajny okręgowy zjazd zwołuje okręgowy zarząd z własnej inicjatywy lub na żądanie Krajowej Rady. Okręgowy zarząd może go również zwoływać na wniosek okręgowej komisji rewizyjnej, uchwalony większością 2/3 głosów jej składu.
4. Nadzwyczajny okręgowy zjazd zwołuje się w ciągu 3 miesięcy od daty zgłoszenia żądania. Postanowienie § 114 stosuje się odpowiednio.
5. Nadzwyczajny okręgowy zjazd zwołany w trybie i na zasadach określonych statutem, może podejmować uchwały wyłącznie w sprawach, dla których został zwołany i uwidocznionych w zawiadomieniach dostarczonych delegatom.

6. Zasady wyboru delegatów na nadzwyczajny okręgowy zjazd delegatów ustala każdorazowo Prezydium Krajowej Rady.

Okręgowy Zarząd

§ 119

1. Okręgowy zarząd prowadzi sprawy okręgu i reprezentuje go na zewnątrz według zasad określonych w § 125.
2. Okręgowy zarząd składa się z 19 - 39 członków.
3. Liczbę członków zarządu ustala okręgowy zjazd delegatów w granicach określonych w ust. 2.

§ 120

1. Okręgowy zarząd wybiera ze swego grona prezesa, wiceprezesa (wiceprezesów), sekretarza i skarbnika.
2. Prezes kieruje pracami okręgowego zarządu.

§ 121

1. Posiedzenia okręgowego zarządu zwołuje prezes lub zastępujący go w pełnieniu obowiązków wiceprezes. Posiedzenie należy także zwołać w terminie trzydziestu dni od złożenia pisemnego żądania przez okręgową komisję rewizyjną, Krajową Radę lub co najmniej 1/3 liczbę członków okręgowego zarządu.
2. Posiedzeniu okręgowego zarządu przewodniczy prezes lub zastępujący go w pełnieniu obowiązków wiceprezes.
3. Posiedzenia okręgowego zarządu powinny odbywać się co najmniej trzy razy w roku.
4. Tryb pracy okręgowego zarządu określa regulamin uchwalony przez okręgowy zarząd. Regulamin podlega rejestracji przez Krajową Radę.

§ 122

Okręgowy zarząd reprezentuje interesy ROD i współpracuje z organami samorządu terytorialnego i terenową administracją rządową z obszaru działania okręgu w zakresie zakładania, funkcjonowania i rozwoju ROD.

§ 123

Do okręgowego zarządu należy prowadzenie spraw okręgu, a w szczególności:

- 1) składanie sprawozdań ze swej działalności na okręgowym zjeździe delegatów,
- 2) uchwalanie rocznych planów pracy i preliminarzy finansowych, okresowe dokonywanie ocen wykonania tych planów,
- 3) zatwierdzanie sprawozdania z wykonania planu pracy,

- 4) zatwierdzenie sprawozdania finansowego okręgu,
- 5) gromadzenie środków finansowych okręgu i zarządzanie nimi,
- 6) przyjmowanie rocznych zbiorczych preliminarzy finansowych i sprawozdań finansowych ROD,
- 7) rozpatrywanie sprawozdań i wniosków prezydium okręgowego zarządu oraz podejmowanie stosownych uchwał,
- 8) ustalanie zasad wyboru delegatów na okręgowy zjazd PZD,
- 9) stwierdzanie nieważności walnych zebrań (konferencji delegatów),
- 10) zmienianie, uchylanie lub stwierdzanie nieważności uchwał walnych zebrań (konferencji delegatów),
- 11) zmienianie, uchylanie lub stwierdzanie nieważności uchwał zarządów ROD,
- 12) zawieszanie lub odwoływanie zarządów ROD lub ich członków oraz powoływanie zarządów komisarycznych ROD, a także stwierdzanie wygaśnięcia mandatów członków zarządów ROD,
- 13) udzielanie zgody zarządom ROD na działanie przekraczające zakres zwykłego zarządu, z wyłączeniem spraw określonych w § 150 ust. 2 pkt 25,
- 14) wyrażanie zgody na budowę i modernizację na terenie ROD urządzeń i obiektów stanowiących własność PZD oraz nadzór nad jej realizacją,
- 15) prowadzenie inwestycji związanych z zakładaniem i modernizacją ROD,
- 16) podejmowanie uchwał w sprawie łączenia lub podziału ROD,
- 17) sprawowanie nadzoru nad zarządami ROD w zakresie wypełniania ich obowiązków,
- 18) sprawowanie nadzoru nad zarządami ROD w zakresie zgodnego z regulaminem ROD zagospodarowania ogrodu,
- 19) zatwierdzanie planów zagospodarowania nowych oraz zmian planów zagospodarowania istniejących ogrodów,
- 20) podejmowanie uchwał w sprawie czasowego zajęcia terenu ROD,
- 21) opiniowanie wniosków dotyczących likwidacji całości lub części ROD oraz jej przeprowadzenie,
- 22) terminowe rozliczanie i odprowadzanie należnej składki członkowskiej i wpisowego do organu wyższego stopnia według zasad ustalonych przez Krajową Radę,
- 23) ustalanie wysokości opłaty inwestycyjnej w nowych ROD,
- 24) prowadzenie ewidencji ROD,
- 25) prowadzenie ewidencji członków PZD z obszaru działania okręgu,

- 26) prowadzenie Rejestru Członków Organów PZD w części dotyczącej członków organów ROD z obszaru działania okręgu,
- 27) udzielanie pomocy zarządom ROD w zakresie spraw określonych w § 91,
- 28) rozpatrywanie i załatwianie skarg dotyczących działalności zarządów ROD oraz zagospodarowania ROD,
- 29) organizowanie i prowadzenie ośrodków szkolenia oraz ośrodków finansowo-księgowych dla ROD.

§ 124

1. W celu realizacji zadań określonych w § 123 okręgowy zarząd powołuje ze swego grona prezydium.
2. Prezydium składa się z 7 - 11 członków okręgowego zarządu, w tym z prezesa, wiceprezesa (wiceprezesów), sekretarza i skarbnika.
3. Prezydium występuje w imieniu okręgowego zarządu, prowadząc sprawy i wykonując zadania określone w § 123 (za wyjątkiem pkt 1-4 i 6-10) oraz w innych postanowieniach niniejszego statutu odnoszących się do prezydium.
4. Prezydium podejmuje decyzje w formie i na zasadach określonych w § 54.

§ 125

1. W zakresie swoich kompetencji określonych niniejszym statutem okręgowy zarząd działa w imieniu i reprezentuje okręg na zewnątrz, w tym w sprawach sądowych, administracyjnych i podatkowych.
2. W szczególności okręgowy zarząd występuje w sprawach dotyczących gruntów zajętych przez ROD, w sprawach członkowskich po wyczerpaniu postępowania wewnątrzwiązkowego oraz w sprawach dotyczących funkcjonowania ROD, ich organów i członków tych organów.
3. Okręgowy zarząd może przejąć prowadzenie spraw i postępowań sądowych, administracyjnych i podatkowych prowadzonych przez zarząd ROD.
4. Do składania oświadczeń woli w zakresie określonym w ust. 1, w tym ustanawiania pełnomocników procesowych, konieczne jest współdziałanie:
 - 1) prezesa okręgowego zarządu z innym członkiem prezydium okręgowego zarządu albo,
 - 2) upoważnionego przez prezesa okręgowego zarządu wiceprezesa z innym członkiem prezydium okręgowego zarządu.

§ 126

1. Okręgowy zarząd może tworzyć delegatury rejonowe jako swoje jednostki pomocnicze

mające na celu usprawnienie działania okręgowego zarządu, obsługi statutowej członków zwyczajnych oraz ułatwienie współpracy okręgu z ogrodami.

2. Na obszarze swojego działania delegatury rejonowe występują w imieniu okręgowego zarządu, prowadząc sprawy i wykonując zadania określone w § 123 pkt 27-29. Delegatury rejonowe opiniują sprawy określone w § 123 pkt 13-20.
3. Decyzję o powołaniu i likwidacji delegatury rejonowej oraz o ustaleniu jej obszaru działania podejmuje okręgowy zarząd.
4. Delegatura rejonowa składa się z co najmniej 3 członków okręgowego zarządu z obszaru działania danej delegatury rejonowej, którzy wybierają ze swego grona przewodniczącego.
5. Obsługę merytoryczną i finansową delegatury rejonowej prowadzi okręgowy zarząd.

Okręgowa Komisja Rewizyjna

§ 127

1. Działalność kontrolną w okręgu prowadzi okręgowa komisja rewizyjna.
2. Okręgowa komisja rewizyjna składa się z 7 - 11 członków.
3. Liczbę członków okręgowej komisji rewizyjnej ustala okręgowy zjazd delegatów w granicach określonych w ust. 2.

§ 128

1. Okręgowa komisja rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego, zastępcę (zastępców) i sekretarza.
2. Uchwały okręgowej komisji rewizyjnej są ważne, jeżeli zostały podjęte zwykłą większością głosów jej członków przy udziale przewodniczącego lub jego zastępcy.

§ 129

1. Okręgowa komisja rewizyjna przeprowadza kontrolę działalności statutowej okręgowego zarządu co najmniej dwa razy w roku, a kontrolę ROD w miarę potrzeby.
2. Okręgowa komisja rewizyjna dokonuje badania i opiniuje sprawozdania finansowe okręgowego zarządu oraz zbiorcze sprawozdania finansowe z ROD.
3. Okręgowa komisja rewizyjna przeprowadza kontrole z własnej inicjatywy lub na polecenie Krajowej Komisji Rewizyjnej.
4. Okręgowa komisja rewizyjna nadzoruje komisje rewizyjne ROD.

§ 130

Do okręgowej komisji rewizyjnej należy ponadto:

- 1) kontrola dochodów i wydatków okręgowego zarządu,

- 2) ocena wyników rocznej działalności statutowej i finansowej okręgowego zarządu,
- 3) analiza i ocena działalności finansowej ROD,
- 4) opracowywanie sprawozdań i wniosków na okręgowy zjazd delegatów oraz stawianie wniosku w sprawie udzielenia okręgowemu zarządowi absolutorium.

§ 131

Szczegółowy tryb przeprowadzania kontroli określony jest w regulaminie kontroli komisji rewizyjnych PZD uchwalanym przez Krajową Komisję Rewizyjną.

Okręgowa Komisja Rozjemcza

§ 132

1. Działalność orzekającą i rozjemczą w okręgu prowadzi okręgowa komisja rozjemcza.
2. Okręgowa komisja rozjemcza składa się z 7 - 11 członków.
3. Liczbę członków okręgowej komisji rozjemczej ustala okręgowy zjazd delegatów w granicach określonych w ust. 2.
4. Okręgowa komisja rozjemcza wybiera ze swego grona przewodniczącego, zastępcę (zastępców) i sekretarza.

§ 133

1. Okręgowa komisja rozjemcza podejmuje decyzje w formie postanowień lub orzeczeń.
2. Postanowienia i orzeczenia okręgowej komisji rozjemczej są ważne, jeżeli zostały podjęte zwykłą większością głosów zespołu orzekającego. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego zespołu orzekającego.

§ 134

1. W celu realizacji swoich zadań okręgowa komisja rozjemcza powołuje ze swego grona zespoły orzekające.
2. Zespół orzekający składa się z co najmniej 3 członków komisji rozjemczej, w tym z przewodniczącego lub jego zastępcy.
3. Zespoły orzekające wydają postanowienia i orzeczenia w imieniu okręgowej komisji rozjemczej.

§ 135

1. Do okręgowej komisji rozjemczej należy:
 - 1) rozpoznawanie i rozstrzyganie odwołań od orzeczeń komisji rozjemczej ROD,
 - 2) rozpoznawanie i rozstrzyganie odwołań od uchwał okręgowego zarządu (jego prezydium) wydanych na podstawie § 37 ust.2,

- 3) stwierdzanie nieważności zawartych ugod, określonych w § 105, które są sprzeczne z prawem powszechnie obowiązującym, postanowieniami statutu i regulaminu ROD.

2. Okręgowa komisja rozjemcza ma prawo uchylać uchwały zarządu ROD, o których mowa w § 102 ust. 1 pkt 1 i 2, a także uchwały okręgowego zarządu (jego prezydium) wydane na podstawie § 37 ust.2.
3. Orzeczenia okręgowej komisji rozjemczej, w sprawach określonych w ust. 1 pkt 1 i 2, są ostateczne.

§ 136

Okręgowa komisja rozjemcza sprawuje nadzór nad działalnością komisji rozjemczych ROD.

§ 137

Szczegółowy tryb rozpoznawania spraw wymienionych w § 135 ust.1 określony jest w regulaminie postępowania komisji rozjemczych uchwalanym przez Krajową Komisję Rozjemczą.

ROZDZIAŁ VIII

Jednostka krajowa PZD

Zasady ogólne

§ 138

1. Jednostka krajowa PZD działa na rzecz i w interesie członków PZD i ROD na terenie całego kraju.
2. Jednostka krajowa PZD korzysta z osobowości prawnej PZD na zasadach określonych w § 152.

Krajowy Zjazd Delegatów

§ 139

1. Najwyższym organem samorządu PZD jest Krajowy Zjazd Delegatów.
2. Prawo uczestniczenia w Krajowym Zjeździe Delegatów mają delegaci wybrani na okręgowych zjazdach delegatów, z zastrzeżeniem § 144 ust. 4.
3. W Krajowym Zjeździe Delegatów biorą udział z głosem doradczym członkowie ustępujących władz krajowych nie będący delegatami.
4. Krajowy Zjazd Delegatów ma prawo wybrać w skład organów, określonych w § 143 pkt 4, każdego członka zwyczajnego mającego prawo do udziału w zjeździe.

§ 140

Krajowy Zjazd Delegatów może być:

- 1) zwyczajny,
- 2) nadzwyczajny.

§ 141

Zwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów zwołuje Krajowa Rada w ostatnim roku kadencji.

§ 142

O terminie, miejscu i porządku obrad Krajowego Zjazdu Delegatów Krajowa Rada zawiadamia pisemnie - za pośrednictwem poczty lub doręczając zawiadomienie bezpośrednio za pokwitowaniem – wybranych delegatów na co najmniej 14 dni przed terminem Krajowego Zjazdu Delegatów.

§ 143

Do zwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów należy:

- 1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań za okres kadencji z działalności Krajowej Rady, Krajowej Komisji Rewizyjnej i Krajowej Komisji Rozjemczej oraz udzielenie absolutorium ustępującej Krajowej Radzie,
- 2) uchwalenie statutu PZD lub jego zmian,
- 3) uchwalenie programu działania PZD,
- 4) ustalenie liczby i wybór członków Krajowej Rady, Krajowej Komisji Rewizyjnej i Krajowej Komisji Rozjemczej,
- 5) rozpatrzenie zgłoszonych wniosków i podjęcie stosownych uchwał,

§ 144

1. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów zwołuje z własnej inicjatywy w razie potrzeby Krajowa Rada, a także może zwołać na wniosek Krajowej Komisji Rewizyjnej, podjęty większością 2/3 głosów jej składu.
2. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów może być zwołany w każdym czasie do rozpatrzenia spraw należących do kompetencji zwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów.
3. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów zwołany w trybie i na zasadach określonych statutem, może podejmować uchwały wyłącznie w sprawach, dla których został zwołany i uwidocznionych w zawiadomieniach dostarczonych delegatom.
4. W nadzwyczajnym Krajowym Zjeździe Delegatów biorą udział delegaci wybrani na zasadach określonych przez Krajową Radę.

§ 145

1. Pomiędzy zwyczajnymi Krajowymi Zjazdami Delegatów Krajowa Rada może zwołać Kongres PZD dla oceny sytuacji i wyrażenia stanowiska PZD w sprawach szczególnie istotnych dla ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce.
2. Kongres nie jest organem PZD i nie może podejmować uchwał zastrzeżonych do kompetencji organów PZD.

§ 146

1. W Kongresie uczestniczą członkowie Krajowej Rady, Krajowej Komisji Rewizyjnej i Krajowej Komisji Rozjemczej, prezesi okręgowych zarządów, przewodniczący okręgowych komisji rozjemczych i rewizyjnych.
2. Uchwała Krajowej Rady o zwołaniu Kongresu może przewidywać uczestnictwo innych członków PZD niż wskazanych w ust. 1.

Krajowa Rada

§ 147

1. Krajowa Rada prowadzi sprawy PZD i reprezentuje go na zewnątrz.
2. Krajowa Rada składa się z 39 - 55 członków.
3. Liczbę członków Krajowej Rady ustala Krajowy Zjazd Delegatów w granicach określonych w ust. 2.

§ 148

1. Krajowa Rada wybiera ze swego grona Prezesa PZD, wiceprezesa (wiceprezesów) PZD, sekretarza i skarbnika.
2. Prezes PZD kieruje pracami Krajowej Rady.

§ 149

1. Posiedzenia Krajowej Rady zwołuje Prezes PZD lub zastępujący go w pełnieniu obowiązków wiceprezes PZD. Posiedzenie należy także zwołać w terminie trzydziestu dni od złożenia pisemnego żądania przez Krajową Komisję Rewizyjną lub co najmniej 1/3 liczbę członków Krajowej Rady.
2. Posiedzeniu Krajowej Rady przewodniczy Prezes PZD lub zastępujący go w pełnieniu obowiązków wiceprezes PZD.
3. Posiedzenia Krajowej Rady powinny odbywać się co najmniej trzy razy w roku.
4. Tryb pracy Krajowej Rady określa regulamin uchwalony przez Krajową Radę.

§ 150

1. Krajowa Rada reprezentuje interesy członków PZD i ROD, współpracuje z organami ustawodawczymi i wykonawczymi oraz organizacjami społecznymi, zawodowymi i politycznymi w zakresie zakładania, funkcjonowania i rozwoju ROD.
2. Do Krajowej Rady należy prowadzenie spraw PZD, a w szczególności:
 - 1) realizowanie postanowień ustawy, statutu oraz uchwał Krajowego Zjazdu,
 - 2) ustalanie kierunków polityki społecznej PZD,
 - 3) określanie kierunków rozwoju ROD,
 - 4) uchwalanie regulaminu ROD,
 - 5) interpretowanie postanowień statutu,

- 6) uchwalanie rocznych planów pracy i preliminarzy finansowych jednostki krajowej,
- 7) zatwierdzanie sprawozdania z wykonania planu pracy,
- 8) zatwierdzanie sprawozdania finansowego PZD i sprawozdania finansowego jednostki krajowej,
- 9) ustalanie wysokości składki członkowskiej i wpisowego oraz zasad ich podziału pomiędzy jednostki organizacyjne PZD,
- 10) ustalanie zasad prowadzenia i finansowania inwestycji w PZD,
- 11) stwierdzanie nieważności okręgowych zjazdów,
- 12) zmienianie, uchylanie lub stwierdzanie nieważności uchwał okręgowych zjazdów,
- 13) ustalanie ilości delegatów na zwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów wybieranych przez poszczególne okręgowe zjazdy delegatów,
- 14) podejmowanie uchwał we wszystkich sprawach niezastrzeżonych niniejszym statutem do kompetencji innych organów PZD,
- 15) zawieszanie, lub odwoływanie okręgowych zarządów lub ich członków oraz powoływanie okręgowych zarządów komisarycznych, a także stwierdzanie wygaśnięcia mandatów członków okręgowych zarządów,
- 16) zmienianie, uchylanie lub stwierdzanie nieważności uchwał organów PZD niższego stopnia (za wyjątkiem określonych w pkt 11),
- 17) zarządzanie majątkiem PZD oraz gospodarowanie jego funduszami,
- 18) (utracił moc),
- 19) wykonywanie nadzoru nad działalnością jednostek organizacyjnych PZD, w tym nad prawidłową gospodarką finansową,
- 20) zatwierdzanie preliminarzy finansowych i sprawozdań finansowych okręgowych zarządów oraz zbiorczych preliminarzy i sprawozdań finansowych ROD,
- 21) określanie zasad tworzenia biur, zatrudniania i wynagradzania w jednostkach organizacyjnych PZD,
- 22) wyrażanie zgody na likwidację całości lub części ROD,
- 23) współpraca z organizacjami zagranicznymi i międzynarodowymi o pokrewnych celach i zadaniach,
- 24) prowadzenie Rejestru Rodzinnych Ogrodów Działkowych i Rejestru Członków Organów PZD w części dotyczącej członków organów okręgowych i krajowych,

- 25) podejmowanie uchwał w sprawie nabycia, zbycia lub obciążenia majątku trwałego PZD.

§ 151

1. W celu realizacji zadań określonych w § 150 Krajowa Rada powołuje ze swego grona prezydium.
2. Prezydium składa się z 7 - 11 członków Krajowej Rady, w tym z Prezesa PZD, wiceprezesa (wiceprezesów) PZD, sekretarza i skarbnika.
3. Prezydium występuje w imieniu Krajowej Rady, prowadząc sprawę i wykonując zadania określone w § 150 ust. 2 (za wyjątkiem pkt 4-14) oraz w innych postanowieniach niniejszego statutu odnoszących się do Prezydium.
4. Prezydium podejmuje decyzje w formie i na zasadach określonych § 54.

§ 152

1. W zakresie swoich kompetencji określonych niniejszym statutem Krajowa Rada działa w imieniu i reprezentuje PZD na zewnątrz, w tym w sprawach sądowych, administracyjnych i podatkowych.
2. Z uzasadnionych względów Prezydium Krajowej Rady może przejąć prowadzenie spraw sądowych i administracyjnych prowadzonych przez inne organy PZD.
3. Do składania oświadczeń woli w zakresie określonym w ust. 1, w tym ustanawianie pełnomocników procesowych, konieczne jest współdziałanie:
 - 1) Prezesa PZD z innym członkiem Prezydium Krajowej Rady albo,
 - 2) upoważnionego przez Prezesa PZD wiceprezesa PZD z innym członkiem Prezydium Krajowej Rady.

Krajowa Komisja Rewizyjna

§ 153

1. Krajowa Komisja Rewizyjna sprawuje kontrolę nad działalnością statutową i finansową PZD.
2. Krajowa Komisja Rewizyjna składa się z 11 - 15 członków.
3. Liczbę członków Krajowej Komisji Rewizyjnej ustala Krajowy Zjazd Delegatów w granicach określonych w ust. 2.

§ 154

1. Krajowa Komisja Rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego, zastępcę (zastępców) i sekretarza.
2. Uchwały Krajowej Komisji Rewizyjnej są ważne, jeżeli zostały podjęte zwykłą większością głosów jej członków przy udziale przewodniczącego lub jego zastępcy.

§ 155

1. Krajowa Komisja Rewizyjna dokonuje badania sprawozdania finansowego PZD i Krajowej Rady oraz zbiorczego sprawozdania finansowego z ROD i okręgów.
2. Krajowa Komisja Rewizyjna sprawuje nadzór nad okręgowymi komisjami rewizyjnymi.

§ 156

1. Krajowa Komisja Rewizyjna przeprowadza co najmniej dwa razy w roku kontrole działalności statutowej i finansowej Krajowej Rady, w tym gospodarki funduszami, a kontrolę okręgów i ROD w miarę potrzeby.
2. Krajowa Komisja Rewizyjna przeprowadza kontrole z własnej inicjatywy lub na wniosek Krajowej Rady lub jej Prezydium.

§ 157

Do Krajowej Komisji Rewizyjnej należy ponadto:

- 1) ocena wyników rocznej działalności statutowej i finansowej Krajowej Rady,
- 2) opracowywanie sprawozdań i wniosków na Krajowy Zjazd Delegatów oraz stawianie wniosku w sprawie udzielenia Krajowej Radzie absolutorium,
- 3) uchwalanie regulaminu kontroli komisji rewizyjnych PZD.

Krajowa Komisja Rozjemcza

§ 158

1. Krajowa Komisja Rozjemcza jest najwyższym organem orzekającym i rozjemczym w PZD.
2. Krajowa Komisja Rozjemcza składa się z 11 - 15 członków.
3. Liczbę członków Krajowej Komisji Rozjemczej ustala Krajowy Zjazd Delegatów w granicach określonych w ust. 2.
4. Krajowa Komisja Rozjemcza wybiera ze swego grona przewodniczącego, zastępcę (zastępców) i sekretarza.

§ 159

1. Krajowa Komisja Rozjemcza podejmuje decyzje w formie postanowień lub orzeczeń.
2. Postanowienia i orzeczenia Krajowej Komisji Rozjemczej są ważne, jeżeli zostały podjęte zwykłą większością głosów jej składu lub zespołu orzekającego. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.

§ 160

1. W celu realizacji swoich zadań Krajowa Komisja Rozjemcza powołuje ze swego grona zespoły orzekające.

2. Zespoły orzekające wydają postanowienia i orzeczenia w imieniu Krajowej Komisji Rozjemczej.

§ 161

1. Do Krajowej Komisji Rozjemczej należy rozpoznawanie i rozstrzyganie odwołań od uchwał Krajowej Rady (jej prezydium) wydanych na podstawie § 37 ust.2.
2. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1, rozpoznaje zespół orzekający Krajowej Komisji Rozjemczej w składzie trzech członków, z wyłączeniem Przewodniczącego Krajowej Komisji Rozjemczej.
3. Krajowa Komisja Rozjemcza ma prawo uchylać uchwały Krajowej Rady (jej prezydium), o których mowa w ust. 1.
4. Orzeczenia Krajowej Komisji Rozjemczej, w sprawach określonych w ust. 1, są ostateczne.

§ 162

1. Na każde ostateczne orzeczenie komisji rozjemczej kończące postępowanie w sprawie Prezes PZD lub Przewodniczący Krajowej Komisji Rozjemczej może złożyć skargę w trybie nadzwyczajnym do Krajowej Komisji Rozjemczej, jeżeli:
 - 1) rażąco narusza postanowienia statutu lub przepisy ustawy przez ich błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie,
 - 2) narusza postanowienia regulaminu postępowania komisji rozjemczych, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.
2. Od tego samego orzeczenia w interesie tej samej strony może być złożona tylko jedna skarga.
3. Wniesienie skargi powoduje wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia.

§ 163

1. Do Krajowej Komisji Rozjemczej należy rozpatrywanie skarg złożonych w trybie nadzwyczajnym na ostateczne orzeczenia komisji rozjemczych.
2. Strona może wnieść podanie o złożenie skargi do Prezesa PZD lub Przewodniczącego Krajowej Komisji Rozjemczej w terminie 30 dni od dnia doręczenia jej orzeczenia.
3. Podanie o złożenie skargi powinno być wniesione przez członka zwyczajnego lub przez organ PZD, który wydał uchwałę w pierwszej instancji.
4. Podanie wniesione po terminie wskazanym w ust.2 lub przez osobę nieuprawnioną pozostaje bez rozpoznania.

§ 164

1. Skargę rozpoznaje zespół orzekający Krajowej Komisji Rozjemczej.

2. Skargę na orzeczenie, o którym mowa w § 161 ust. 4, rozpoznaje zespół orzekający Krajowej Komisji Rozjemczej w składzie co najmniej 7 członków, z wyłączeniem członków Krajowej Komisji Rozjemczej, którzy wydali orzeczenie będące przedmiotem skargi.
3. Skargi dotyczące spraw o szczególnym stopniu skomplikowania lub mające precedensowy charakter kierowane są przez Przewodniczącego do rozpoznania przez Krajową Komisję Rozjemczą w pełnym składzie.

§ 165

Do Krajowej Komisji Rozjemczej należy ponadto:

- 1) sprawowanie nadzoru nad działalnością komisji rozjemczych niższego stopnia,
- 2) dokonywanie wykładni przepisów regulaminu postępowania komisji rozjemczych,
- 3) uchwalanie regulaminu postępowania komisji rozjemczych,
- 4) składanie sprawozdania ze swojej działalności na Krajowym Zjeździe Delegatów.

ROZDZIAŁ IX

Majątek i Fundusze PZD

§ 166

1. Majątek PZD stanowią: nieruchomości, ruchomości, środki pieniężne oraz inne prawa majątkowe.
2. Majątek PZD powstaje ze składek członkowskich, wpisowego, wpłat członków, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z własnej działalności, dochodów z majątku PZD oraz z ofiarności publicznej.
3. Majątek PZD nie podlega podziałowi między jego członków.

§ 167

Środki pieniężne pochodzące ze składek członkowskich, wpisowego, opłat na rzecz ROD, darowizn, spadków, zapisów i innych źródeł stanowią podstawę funkcjonowania wszystkich jednostkach organizacyjnych PZD w celu realizacji zadań PZD określonych ustawą i niniejszym statutem.

§ 168

1. Wysokość składki członkowskiej ustala Krajowa Rada w drodze uchwały podjętej bezwzględną większością głosów, określając jednocześnie podział wpływów ze składki pomiędzy jednostki organizacyjne PZD.
2. Wysokość wpisowego ustala Krajowa Rada w drodze uchwały podjętej bezwzględną większością głosów, określając jednocześnie

podział wpływów z wpisowego pomiędzy jednostki organizacyjne PZD.

3. Małżonkowie będący członkami PZD, opłacają jedną składkę członkowską, jedno wpisowe, jedną opłatę na rzecz ROD i inne świadczenia uchwalone przez walne zebranie w wymiarze przypadającym na jedną działkę, z wyjątkiem przypadku określonego w § 72 ust. 3.

§ 169

Funduszami PZD są:

- 1) Fundusz Rozwoju Rodzinnych Ogrodów Działkowych,
- 2) Fundusze celowe utworzone przez Krajową Radę.

§ 170

1. Fundusz Rozwoju Rodzinnych Ogrodów Działkowych, zwany dalej Funduszem Rozwoju, tworzy się we wszystkich jednostkach organizacyjnych PZD.
2. Fundusz Rozwoju przeznaczony jest na zakładanie i zagospodarowywanie ROD.
3. *(utracił moc)*

§ 171

Fundusz Rozwoju dzieli się na:

- 1) fundusz krajowy
- 2) fundusz okręgowy
- 3) fundusz ROD

§ 172

1. Fundusz krajowy przeznaczony jest na:

- 1) nabywanie gruntów pod ROD
 - 2) udzielanie dotacji dla okręgów i ROD na odtwarzanie likwidowanych i budowę nowych ROD oraz na finansowanie remontów, modernizacji i budowy budynków, budowli urządzeń i infrastruktury służącej do wspólnego użytkowania przez użytkowników działek.
2. Funduszem krajowym zarządza Prezydium Krajowej Rady, wydając środki na podstawie planu finansowego.
3. Sposób zarządzania, wydatkowania i rozliczania środków z funduszu krajowego podlega kontroli Krajowej Komisji Rewizyjnej.

§ 173

1. Fundusz okręgowy przeznaczony jest na:

- 1) odtwarzanie likwidowanych i budowę nowych ROD oraz nabywanie gruntów pod ROD,
- 2) udzielanie dotacji dla ROD na dofinansowanie remontów, modernizacji i budowy budynków, budowli, urządzeń i infrastruktury służącej do wspólnego użytkowania przez użytkowników działek.

2. Funduszem okręgowym zarządza prezydium okręgowego zarządu, wydając środki na podstawie planu finansowego.
3. Sposób zarządzania, wydatkowania i rozliczania środków z funduszu okręgowego podlega kontroli okręgowej komisji rewizyjnej.

§ 174

1. Fundusz ROD przeznaczony jest na finansowanie zakupu gruntów pod ROD oraz remontów, modernizacji i budowę budynków, budowli urządzeń i infrastruktury służącej do wspólnego użytkowania przez użytkowników działek.
2. Funduszem ROD zarządza zarząd ROD, wydając środki na podstawie planu finansowego.
3. Sposób zarządzania, wydatkowania i rozliczania środków z funduszu ROD podlega kontroli komisji rewizyjnej ROD.

§ 175

1. Dotacje, o których mowa w § 172 i 173, są udzielane na dofinansowanie realizacji konkretnego zadania.
2. Dotacje przekazywane są na fundusz okręgowy lub fundusz ROD w zależności od jednostki dotowanej.
3. Jednostki organizacyjne PZD zobowiązane są do wykorzystania otrzymanej dotacji zgodnie z celem jej udzielenia.
4. Jednostki organizacyjne PZD zobowiązane są do rozliczenia otrzymanej dotacji i zwrotu jej niewykorzystanej części lub części wykorzystanej niezgodnie z celem dotacji.
5. Jednostki organizacyjne PZD sporządzają odrębne sprawozdania z Funduszu Rozwoju w ramach rocznego sprawozdania finansowego.

§ 176

1. Jednostki organizacyjne PZD wydają środki finansowe na podstawie rocznych preliminarzy finansowych obejmujących rok obrotowy.
2. Rokiem obrotowym w PZD jest rok kalendarzowy.
3. Dysponentem funduszy jest odpowiedni organ zarządzający.
4. Nadzór nad prawidłowym wykorzystaniem funduszy w jednostkach organizacyjnych PZD sprawuje odpowiednia komisja rewizyjna.
5. Jednostki organizacyjne PZD prowadzą rachunkowość na zasadach określonych w przepisach powszechnie obowiązujących oraz przez Zakładowy Plan Kont PZD uchwalony przez Prezydium Krajowej Rady.

§ 177

1. (utracił moc)
2. (utracił moc)

3. (utracił moc)

ROZDZIAŁ X Rejestry w PZD

§ 178

PZD prowadzi rejestry:

- 1) Rodzinnych Ogrodów Działkowych,
- 2) Członków Organów PZD.

§ 179

1. Rejestr Rodzinnych Ogrodów Działkowych prowadzi Krajowa Rada.
2. Rejestr Rodzinnych Ogrodów Działkowych zawiera podstawowe dane dotyczące ROD, a w szczególności:
 - 1) nazwę,
 - 2) miejsce położenia (miejscowość, gmina, powiat i województwo),
 - 3) adres,
 - 4) numer rejestrowy,
 - 5) powierzchnię,
 - 6) liczbę działek,
 - 7) datę utworzenia,
 - 8) numery działek geodezyjnych,
 - 9) prawo do gruntu przysługujące PZD,
 - 10) numer Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej - REGON
 - 11) numer identyfikacji podatkowej - NIP.
3. Zarządy ROD oraz okręgowe zarządy są zobowiązane do niezwłocznego powiadamiania o wszelkich zmianach dotyczących danych, o których mowa w ust. 2.
4. Dokumentem potwierdzającym dane, o których mowa w ust. 2, jest wypis z Rejestru Rodzinnych Ogrodów Działkowych.

§ 180

Dla ROD wpisanego do Rejestru Rodzinnych Ogrodów Działkowych prowadzi się odrębne akta rejestrowe obejmujące w szczególności dokumenty stanowiące podstawę dokonanych wpisów.

§ 181

Organizację Rejestru Rodzinnych Ogrodów Działkowych oraz szczegółowe zasady udzielania informacji z Rejestru określa Prezydium Krajowej Rady.

§ 182

1. Rejestr Członków Organów PZD prowadzą:
 - 1) okręgowe zarządy – w części dotyczącej członków organów z ROD z obszaru ich działania,
 - 2) Krajowa Rada – w części dotyczącej członków organów okręgowych i krajowych.

2. Rejestr Członków Organów PZD nie obejmuje walnych zebrań (konferencji delegatów), okręgowych zjazdów delegatów i Krajowego Zjazdu Delegatów.

Statut uchwalony w dniu 6 kwietnia 2006 roku na Krajowym Zjeździe Delegatów Polskiego Związku Działkowców wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2006 roku.

§ 183

1. Rejestr Członków Organów PZD zawiera w szczególności:
 - 1) jednostkę organizacyjną,
 - 2) organ samorządu PZD,
 - 3) imię i nazwisko,
 - 4) funkcję w organie,
 - 5) adres korespondencyjny.
2. Podstawą wpisu do Rejestru Członków Organów PZD stanowi dokument potwierdzający uzyskanie mandatu członka organu.
3. Prezes (przewodniczący) właściwego organu PZD zobowiązany jest do niezwłocznego powiadamiania o wszelkich zmianach w organie PZD lub danych dotyczących członka organu, o których mowa w ust. 1.
4. Dane z Rejestru Członków Organów PZD mogą być wykorzystane jedynie do celów statutowych PZD.
5. Wypis z Rejestru Członków Organów PZD stanowi potwierdzenie sprawowania mandatu w organie PZD.

§ 184

Organizację Rejestru Członków Organów PZD oraz szczegółowe zasady wydawania wypisów z Rejestru określa Prezydium Krajowej Rady.

ROZDZIAŁ XI

Postanowienia przejściowe i końcowe

§ 185

Zmiany w statucie lub uchwalenie nowego może dokonać Krajowy Zjazd Delegatów większością dwóch trzecich głosów w obecności co najmniej połowy delegatów.

§ 186

Z dniem wejścia w życie niniejszego statutu wszystkie organy PZD działają według zasad i kompetencji przez niego określonych.

§ 187

Do spraw wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszego statutu, stosuje się odpowiednie postanowienia niniejszego statutu.

§ 188

Z dniem wejścia w życie niniejszego statutu traci moc obowiązującą statut uchwalony w dniu 6 września 1997 roku na V Krajowym Zjeździe Delegatów Polskiego Związku Działkowców.

§ 189